

BÉKÉS VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám:	BE/03/149-4/2024.	Tárgy:	Felügyeleti ellenőrzési jelentés
Ügyintéző:	Dr. Kovács Anita	Hiv. sz.:	-
Telefon:	(66) 622 - 071	Melléklet:	-

J E L E N T É S

A felügyeleti ellenőrzés alá vont jegyző: az Eleki Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője Elek települést érintően.

A felügyeleti ellenőrzés célja: a kereskedelmi és ipari igazgatási ügyekre, az adó- és értékbizonyítványok kiállítására valamint az önkormányzati adóhatósági ügyekre vonatkozó jogszabályi előírások érvényesülésének vizsgálata.

A felügyeleti ellenőrzéssel érintett időszak: 2023. január 1. - 2024. május 7. (az ebben az időszakban lezárt ügyek)

A felügyeleti ellenőrzés vezetője: Dr. Jelenka Gyöngyi osztályvezető

A felügyeleti ellenőrzést végezte: Csikós Ibolya hatósági szakügyintéző

Dr. Csiszár Róbert hatósági szakügyintéző

Dr. Kovács Anita hatósági szakügyintéző

A felügyeleti ellenőrzés módszere: helyszínen végzett felügyeleti ellenőrzés, ügyiratok bekérése és elektronikus adatbázisok vizsgálata.

I. Az önkormányzati adóhatósági tevékenység jogszerűségének ellenőrzése

A felügyeleti ellenőrzés során alkalmazott jogszabályok:

- Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.),
- Az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Air.),
- Az adóhatóság által fogantatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (a továbbiakban: Avt.),
- Az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet),
- Az adóhatóság által fogantatosítandó végrehajtási eljárás során felmerült végrehajtási költségek és a végrehajtási költségátalány megállapításának és megfizetésének részletes szabályairól szóló 8/2018. (III. 19.) NGM rendelet (a továbbiakban: NGM rendelet),
- A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Htv.),
- Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.),
- Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: Eüsztv.),
- Elek Város Önkormányzata Képviselő-testületének 17/2015. (XII. 1.) számú önkormányzati rendelete a helyi adókról.

A fent hivatkozott önkormányzati rendelet alapján az önkormányzat illetékességi területén az alábbi helyi adók kerültek bevezetésre: magánszemélyek kommunális adója és helyi iparüzési adó.

Magánszemélyek kommunális adója:

Vizsgált ügyiratok: E/4755/2023., E/4799/2023., E/4800/2023., E/4801/2023., E/4530/2023., E/4507/2023., E/4509/2023., E/4468/2023., E/4415/2023., E/4416/2023., E/6840/2023., E/6843/2023., E/6844/2023., E/6856/2023., E/7128/2023., E/7188/2023., E/8083/2023., E/8389/2023., E/8387/2023., E/8412/2023., E/4918/2023., E/6245/2023., E/6246/2023., E/6250/2023., E/6254/2023., E/6653/2023., E/3686/2023., E/4384/2023., E/4387/2023., E/4389/2023., E/4390/2023., E/4391/2023., E/4520/2023., E/6579/2023., E/6684/2023., E/6685/2023., E/6795/2023., E/6799/2023., E/6821/2023., E/6836/2023., E/4517/2023., E/4506/2023., E/4470/2023., E/4446/2023., E/4454/2023., E/4434/2023., E/4418/2023., E/4413/2023., E/4406/2023., E/4407/2023., E/3544/2023., E/4996/2023., E/4425/2023., E/4424/2023., E/4423/2023., E/4420/2023., E/4310/2023., E/3680/2023., E/3679/2023., E/3637/2023., E/597/2024., E/1931/2024., E/635/2024., E/597/2024., E/1931/2024., E/635/2024., E/618/2024., E/630/2024., E/640/2024., E/602/2024., E/1624/2024., E/613/2024., E/656/2024., E/2412/2024., E/911/2024., E/1732/2024., E/2409/2024., E/2233/2024., E/1839/2024., E/1756/2024., E/1885/2024., E/1769/2024., E/1718/2024., E/1836/2024., E/1758/2024., E/1770/2024., E/1774/2024., E/1810/2024., E/1659/2024., E/1054/2024., E/1725/2024., E/1430/2024., E/1661/2024., E/1720/2024., E/1524/2024., E/1516/2024., E/1060/2024., E/1841/2024., E/2243/2024., E/2236/2024., E/2237/2024., E/1904/2024., E/1775/2024.

Az önkormányzat illetékességi területén bevezetett az adó mértékéről és a mentességről az önkormányzati rendelet I. fejezete rendelkezik. Az önkormányzati rendelet 2. § (2a) és (2b) bekezdései szabályozzák a kommunális adófizetési kötelezettség alóli mentességet. (pl.: E/4755/2023., E/4799/2023., E/4800/2023.).

A felügyeleti ellenőrzés során megállapításra került, hogy az önkormányzati adóhatóság határozatai rendelkező részében az adótárgyra vonatkozó adatokat rögzíti, az ingatlan címét és helyrajzi számát is.

A felügyeleti ellenőrzés során megállapításra került, hogy az önkormányzati adóhatóság határozatainak indokolása tartalmazza az Air. 73. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltaknak megfelelően az ügyintézési határidő leteltének napjára vonatkozó tájékoztatást.

Megállapításra került, hogy az önkormányzati adóhatóság az érintett időszak tekintetében az ASP szakszolgáltatásban meglévő iratsablonokat használja, amelyeket az Air. 4. §-ában rögzített egyedi elbírálás alapelveinek érvényesülésére figyelemmel a megfelelő módon egyediesíti, azaz tartalmazzák a tulajdoni hányadokat, az adófizetési kötelezettség alapjául szolgáló tényezőket (pl.: elidegenítés).

Az önkormányzati adóhatóság határozatainak alapja az adatbejelentés. Az ügyiratok legtöbb esetben tartalmazzák az adóalanyiség változását igazoló dokumentumokat (pl.: tulajdoni lap, adásvételi szerződés) és az adatbejelentést is. A Htv. V/B. fejezete rendelkezik az önkormányzati adóztatás során alkalmazott nyomtatványokkal kapcsolatos szabályokról, amely szerint az önkormányzati adóhatóság a hatáskörébe tartozó adókra az adópolitikáért felelős miniszter által vezetett minisztérium honlapján közzétett nyomtatványok alapján rendszeresíti az adatbejelentési, bevallási, bejelentkezési (változásbejelentési) nyomtatványokat. Nem ezen nyomtatványok kerültek alkalmazásra a vizsgálat alá vont ügyiratok esetében, tekintettel arra, hogy az adatbejelentésen megjelölt PM rendelet hatályon kívül helyezésre került 2020. december 31-én.

- **Kérem az időállapot szerint érvényes nyomtatvány alkalmazását.**

Határidő: folyamatos

A Htv. 24. §-a a magánszemély kommunális adója tekintetében az adókötelezettség, az adó alanya, az adókötelezettség keletkezése és megszűnése rendelkezéseket tartalmazza.

A felügyeleti vizsgálat megállapította, hogy az önkormányzati adóhatóság helyesen jár el azokban az esetekben, ahol a tárgyi ingatlannak több tulajdonosa van, ugyanis az érintett ügyiratokban rendelkezésre áll a tulajdonosok között létrejött, a Htv. 12. § (2) bekezdése szerinti megállapodás. A határozatok indokolása számos esetben nem az Air. 73. § (1) bekezdés c) pontjában foglaltaknak megfelelően rögzíti a tényállást, azaz nem rögzíti, hogy a tulajdonosok résztulajdoni hányaddal rendelkeznek, és nem tartalmazza annak jogi levezetését sem, hogy az adóalanyok megállapodást kötöttek és az adatbejelentőt ruházták fel az adóalanyiséggel kapcsolatos jogokkal és kötelezettségekkel.

Az Art. ingatlanügyi hatóság adatszolgáltatásáról rendelkező 83. § (2) bekezdése szerint az ingatlanügyi hatóság az önkormányzati adóhatóság megkeresésére **évente egy alkalommal** – kizárólag az építményadó, a telekadó, a **természetes személy kommunális adója**, a települési adó bevezetése, továbbá **megállapítása (kivetése), ellenőrzése céljából** –, térítésmentesen, elektronikusan feldolgozható formában, a megkeresés beérkezését követő harminc munkanapon belül adatot szolgáltat az önkormányzati adóhatóság illetékességi területén található, a nyilvántartásában szereplő **valamennyi ingatlanról a megkeresés szerinti év január 1-jén hatályos adatairól**. A megkeresésben meg kell jelölni a kért adatok felhasználásnak célját. A kapott adatok kizárólag a megjelölt célra használhatóak fel. A földkönyv az ingatlanok nyilvántartási szempontból lényeges adatait (csak a tulajdoni lap I. részén szereplő leíró adatok) tartalmazza a település egészére vagy annak egy részletére, illetőleg egyes ingatlanokra vonatkozóan.

A tárgyévet megelőző év decemberében induló és a tárgyév január hónapjára még áthúzódó határidős ingatlan-nyilvántartási eljárások befejezésére tekintettel, az önkormányzati adóhatóságnak célszerű minden év elején (elektronikus kapcsolattartás kötelező alkalmazásával) hivatalos megkeresést küldenie az illetékes Békés Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály részére. Emellett természetesen az adózó az Art. 7.§ 1. pont szerint kivétessel történő helyi adó megállapításához köteles adatbejelentést teljesíteni az önkormányzati adóhatóság felé.

Az Art. 2. melléklet II. A) helyi adók 4. pontja értelmében az adózónak az építményadóról, a telekadóról és a magánszemély kommunális adójáról az adókötelezettség keletkezését, illetve változását követő **tizenöt napon belül kell adatbejelentését teljesítenie**. Nem kell újabb adatbejelentést benyújtani mindaddig, ameddig az adóalany körülményeiben, az adó tárgyában nem következik be adókötelezettséget érintő változás. Az önkormányzat rendeletében mentesítheti az építményadó, a telekadó, a magánszemély kommunális adójának – vállalkozónak nem minősülő – **alanyát az adatbejelentési kötelezettség alól**, feltéve, ha az adóalanyt adófizetési kötelezettség az adott adónem vonatkozásában nem terheli.

A felügyeleti ellenőrzés során megállapításra került, hogy az önkormányzati adóhatóság jelenlegi gyakorlata szerint tájékoztatást küld az építmény tulajdonosának, annak érdekében, hogy teljesítse az adatbejelentést. A tájékoztatóhoz mellékelve megküldésre kerül a kitöltendő adatbejelentési nyomtatvány is, amely a legtöbb esetben a kitűzött határidőn belül kitöltve visszaküldésre kerül az önkormányzati adóhatóság részére, eleget téve ezzel adatbejelentési kötelezettségnek.

Az önkormányzati adóhatóság által megküldött tájékoztató nem tartalmaz arra vonatkozóan leírást, hogy az adózót az Art. 220. §-ában foglalt esetekben a természetes személy adózót kétszázézer forintig terjedő mulasztási bírsággal sújthatja, továbbá arra sem, hogy a nem teljesítés esetén célzott ellenőrzési eljárás kerül lefolytatásra az Air. 91. § (1) bekezdés b) pontja szerint, az Air. 96. § - 98. §-ai, 102. §, 115. § és 117. § alkalmazásával. Az ellenőrzés lefolytatása különösen abban a tekintetben is indokolt, hogy minden tulajdonos, illetve vagyoni értékű jog jogosultja eleget tesz-e az adózási kötelezettségének, valamint annak érdekében, hogy az ingatlan-nyilvántartásban foglalt állapot és a tényleges, tehát az ingatlanon fennálló állapot közötti esetleges eltérések az egyedi ügyekben teljeskörű tisztázásra kerüljenek.

Amennyiben a fizetési kötelezettség kétfőnél több adóévet is érint, úgy ellenőrzési eljárást kell lefolytatni és az ellenőrzési eljárás bejezését követően az Art. 141. § (9) bekezdésére és az Art. 144. § (1) bekezdésére figyelemmel az utólagos adómegállapítás szabályai szerint határozattal kell megállapítani a fizetendő adó összegét adóévekre lebontva.

Indokolt az Air. 91. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ellenőrzés célzott lefolytatása is az Air. 96. § - 98. §-ai, 102. §, 115. § és 117. § alkalmazásával. Az ellenőrzés lefolytatása különösen abban a tekintetben is indokolt, hogy minden tulajdonos, illetve vagyoni értékű jog jogosultja eleget tesz-e az adózási kötelezettségének, valamint annak érdekében, hogy az ingatlan-nyilvántartásban foglalt állapot és a tényleges, tehát az ingatlanon fennálló állapot közötti esetleges eltérések az egyedi ügyekben teljeskörű tisztázásra kerüljenek. A vizsgálat alá vont ügyekben ezzel szemben a határozathozatal a fentiekben leírtak figyelembevételével nélkül kerül meghozatalra. Az önkormányzati adóhatóság jelenlegi joggyakorlata szerint felhívást küld 15 nap határidő tűzése mellett, amelyhez az adatbejelentési nyomtatványt is mellékelten megküldi, a nyomtatványt az adózók legtöbb esetben visszajuttatják az önkormányzati adóhatóság részére, eleget téve ezzel

adatbejelentési kötelezettségüknek. Az önkormányzati adóhatóság tévesen hivatkozik a „felhívás kommunális adókötelezettség változás bejelentésére” tárgyú tájékoztatásában az Art. 141. § (7) bekezdésére.

Az Art. 147. § (5) bekezdése szerint, ha az adózó halála esetén más örökös hiányában a hagyaték az államra száll, az adóhatóság külön határozat meghozatala nélkül, hivatalból törli az örökhagyó adószámlájáról az államot mint örökös terhelő tartozást, illetve az államot mint örökös megillető költségvetési támogatást, adó-visszaigénylést, adó-visszatérítést.

Nem szükséges továbbá az elhunyt részére generált iratanyag előállítása tekintettel arra, hogy azt csak az ASP szakrendszerben elektronikusan kell előállítani.

- **Kérem a jegyzőt a megfelelő eljárásrend alkalmazására.**

Határidő: folyamatos

Az Art. 141. § (2) bekezdése szerint az önkormányzati adóhatóság **kivetéssel állapítja** meg az építményadót, a telekadót, a magánszemély kommunális adóját, továbbá – ha az önkormányzati rendelet másként nem rendelkezik – a települési adót.

A Htv. 12. § (1) bekezdése szerint az adó alanya (3. §) az, aki a naptári év (a továbbiakban: év) első napján **az építmény tulajdonosa**. Több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányadaik arányában adóalanyok. Amennyiben az építményt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, az annak gyakorlására jogosult az adó alanya.

A fenti jogszabályi rendelkezésekkel szemben, az önkormányzati adóhatóság az adóalanyiságban történt változás esetén a határozataiban magát a kivetett adót törli. Az adó törlése abban az esetben lehetséges, ha a bevezetett adónemet a települési önkormányzat képviselő-testülete döntésével kivezeti a településen bevezetett adónemek sorából vagy olyan esetben is kivetésre kerül az adó az adóalany számára, amikor az már nem az ő kötelezettségét képi. A vizsgált ügyiratokból megállapítható, hogy önkormányzati adóhatóság jogszabálysértő módon jár el, azokban az esetekben ahol adótörlés történt a határozatokban, figyelemmel arra, hogy kizárólag az adó alanyában történt változás, nem pedig az adó alapját képző adótárgy körében. A Htv. 25. § (1) szerint az adókötelezettség keletkezésére és megszűnésére a 14. §-ban, illetőleg a 20. §-ban foglaltak az irányadók, ezen rendelkezés szerint az adófizetési kötelezettség és annak megszűnése az építményhez köthető.

- **Kérem a jegyzőt a jogszabályok megfelelő alkalmazására.**

Határidő: folyamatos.

Helyi iparűzési adó ügyek:

Vizsgált ügyiratok: E/1900/2024., E/2520/2024., E/5323/2023., E/5362/2023., E/5350/2023., E/5588/2023., E/4920/2023., E/5519/2023., E/5516/2023., E/5220/2023.

Az önkormányzat illetékességi területén az adó mértéke az önkormányzati rendelet 5. §-a szerint az állandó jelleggel végzett iparűzési tevékenység után az adóalap 2%-a.

A közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről szóló 335/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § (1) bekezdése alapján minden beérkezett küldeményt a beérkezés időpontjában, de legkésőbb az érkezést követő első munkanapon érkeztetni kell, továbbá a 44. § (1) bekezdése szerint az ügykezelőnek az iktatandó iratokat a beérkezés napján, de legkésőbb az azt követő munkanapon be kell iktatni.

Az önkormányzati adóhatóság a Htv. 35. § (1) bekezdésének, 36. §-ának, 38. § (1) bekezdésének, 39. § (1) bekezdésének, illetve az Art. 47. § (1) bekezdésének, 49. § (1) bekezdésének figyelembevételével járt el.

Amennyiben az adóbevallás javítása szükséges, akkor a javításra az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 18. § (1) bekezdése ad lehetőséget, mely szerint abban az esetben, ha az adóbevallás helyességét az Art. 47. §-ában foglalt esetben az adóhatóság megvizsgálja, a számítási hibát és más hasonló elírást kijavítja, és ha a kijavítás az adófizetési kötelezettség vagy az adó-visszatérítés összegét érinti, akkor az adózót a kijavítástól számított harminc napon belül értesíti.

A fent hivatkozott Korm. rendelet 18. § (2) bekezdése szerint, ha az adózó a kijavítással nem ért egyet, az értesítés kézhezvételét követő tizenöt napon belül egyeztetés végett az adóhatósághoz fordulhat. Eredménytelen egyeztetés esetén az adóhatóság az eljárást megindítja és az adót határozattal állapítja meg. A bevallás kijavítása nem minősül ellenőrzésnek, az ennek során hozott határozat nem minősül utólagos adó-megállapításnak.

A fentiek alapján az önkormányzati adóhatóságnak a javításról történő értesítésben az adózót a Korm. rendelet 18. § (2) bekezdéséről is tájékoztatnia szükséges. A vizsgálat alá vont E/5220/2023., E/5516/2023., E/5519/2023. iktatószámú ügyiratok esetében javítás történt a fentiekben foglaltak szerint.

- **Kérem a jegyzőt a jogszabály megfelelő alkalmazására.**

Határidő: folyamatos

Az ügyiratokban fellelhető bevallások tartalma szerint az adózók a túlfizetés teljes összegének a visszatérítését kérték (E/5519/2023. és az E/4920/2023.), melynek következtében a túlfizetés visszautalásra került minden esetben.

Az önkormányzati adóhatóság által lefolytatott adóellenőrzések:

Vizsgált ügyiratok: E/6840/2023., E/6843/2023., E/6844/2023., E/6856/2023.

A vizsgálat alá vont ügyiratokban az önkormányzati adóhatóság az Art. szerinti felhívást küldött 15 napos határidő tűzése mellett, amelyhez az adatbejelentési nyomtatványt is mellékelten megküldi.

Az Air. 86. §-a szerint az önkormányzati adóhatóság az adótörvényekben és más jogszabályokban előírt kötelezettségek teljesítésének vagy megsértésének megállapítása, a kötelezettségek teljesítésének előmozdítása érdekében ellenőrzést folytathat. Az önkormányzati adóhatóságnál az Air. 87. § (1) bekezdés b) pontja szerinti kötelező ellenőrzés nem volt.

Az Art. 221. §-ában szabályozott hiánypótlásra való felhívást küld az önkormányzati adóhatóság a bevallási kötelezettség teljesítésének érdekében. Az Art. 221. § (1) bekezdés c) pontja szerint a bejelentési, változásbejelentési, adatszolgáltatási kötelezettségének valótlán adattartalommal történő teljesítése esetén – a mulasztás jogkövetkezményeire történő figyelmeztetés mellett – tizenöt napos határidő tűzésével felhívja az adózót az adókötelezettség jogszerű teljesítésére.

Az Art. ezen szakasza szerint a felhívás alkalmazása kötelező. Amennyiben a hiánypótlásra való felhívás kötelező alkalmazása nem vezet eredményre adóellenőrzési eljárást szükséges lefolytatni.

Az ellenőrzésre vonatkozó szabályokat az Air. V. fejezete tartalmazza.

Az Air. szerint az önkormányzati adóhatóság adóellenőrzés keretében az adózó adatbejelentési, bevallási kötelezettségének teljesítését adónként, meghatározott időszakra több adó tekintetében is vizsgálja. Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, az ellenőrzés lefolytatásának határideje az adóellenőrzés és az ismételt ellenőrzés esetében kilencven nap. Az ellenőrzés megindítása ellenőrzésről szóló előzetes értesítés kézbesítésével, ennek mellőzése esetén a megbízólevél bemutatásával kezdődik. Az ellenőrzést az adózót megillető jogokra (pl.: iratbetekintés) és kötelezettségekre (pl.: együttműködés) való figyelemmel kell lefolytatni.

Az önkormányzati adóhatóság a megállapításait – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – jegyzőkönyvbe foglalja. Az ellenőrzés a jegyzőkönyv átadásával fejeződik be, ha a jegyzőkönyvet kézbesíteni kell, az ellenőrzés a postára adás, illetve a tárhelyen történő elhelyezés napjával zárul. Az önkormányzati adóhatóság az ellenőrzés tett megállapítások alapján határozatot hoz (utólagos adó megállapítás). Az Art. szerint az adózó a jegyzőkönyvben foglaltakra észrevételt tehet.

Az utólagos adómegállapításra vonatkozó szabályokat az Art. tartalmazza, amely szerint az önkormányzati adóhatóság utólag, határozatban állapítja meg az adóellenőrzés során feltárt adókülönbözetet. A határozat meghozatalára nyitva álló határidő utólagos adómegállapítás esetén hatvan nap. A hatósági eljárás kezdő időpontjának a jegyzőkönyv, kiegészítő jegyzőkönyv átadásának, kézbesítésének napját, adózói észrevétel esetén a jegyzőkönyvre tett észrevétel beérkezésének napját kell tekinteni. Az utólagos adómegállapítás

során az önkormányzati adóhatóság határozattal adónként, kivetési helyi adó esetén adóévenként elkülönítve állapítja meg a bevallott, helyi adóban adatbejelentés alapján korábban megállapított, valamint bevallani vagy adatbejelentésben bejelenteni elmulasztott és az ellenőrzés eredményeként különbözetként feltárt adó, az adókülönbözetet, a következő időszakra átvihető követelés különbözetet, valamint az adókötelezettséget érintő jogszabálysértés jogkövetkezményeit. Az adózót a terhére megállapított adókülönbözeti és a jogkövetkezmények megfizetésére kötelezi azzal, hogy az adózó a befizetés teljesítésekor figyelembe veheti a befizetéskor az adott adónemen fennálló esetleges túlfizetését. A határozatban történő utólagos adómegállapítás szabályairól az Art. 146. §-a, továbbá a jogkövetkezményekről (késedelmi pótlék, adóbírság, mulasztási bírság) az ötödik rész rendelkezik. A jogorvoslatra vonatkozó szabályokról az Air. VI. fejezete rendelkezik.

- **Kérem a jegyzőt a megfelelő eljárásrend alkalmazására.**

Határidő: folyamatos

Fizetési kedvezményekkel kapcsolatos ügyek:

Az önkormányzati adóhatóságnál fizetési kedvezménnyel kapcsolatosan nem került kérelem előterjesztésre.

Végrehajtási eljárások:

Vizsgált ügyiratok: E/2364/2024., E/5228/2023., E/2013/2024., E/2893/2023., E/8402/2023.

A végrehajtási eljárást az Avt. 2-3. §-ai szerint az Avt. mellett az Air., az Art., valamint a Vht. irányadó szabályai szerint kell lefolytatni.

A meg nem fizetett helyi adók beszedésének érdekében a jegyző nem indított végrehajtási eljárást, valamint fizetési felszólítást sem küldött az érintettek részére.

Minden vizsgált ügyirat esetében a rendőrség kereste meg az önkormányzati adóhatóságot a kiszabott szabálysértési bírságok beszedése érdekében.

Az Avt. 29. § (1) bekezdés tartalmazza az eljárásban végrehajtható okiratok felsorolását, valamint ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint az okirat végrehajthatóságához külön intézkedésre nincs szükség, továbbá a (3) bekezdés szerint a tartozás után felszámított pótlék, kamat, a végrehajtási költségátalány és költségminimum az adótartozásra vonatkozó végrehajtható okirat alapján hajtható végre.

Az Avt. 30. § (1) bekezdése szerint az adóhatóság a tartozás megfizetésére az adóst felhívhatja, eredménytelen felhívás esetén, továbbá ha a felhívás alkalmazása a körülmények alapján célszerűtlen, a végrehajtást megindítja.

Az Avt. 31. § (1) bekezdése szerint a végrehajtási eljárás az első végrehajtási cselekmény foganatosításával indul.

Az Avt. szerinti végrehajtási cselekmények:

- végrehajtás jövedelemre, fizetési számlára
- ingófogalás
- járműfogalás
- követelés foglalása
- zálogjoggal terhelt ingóság foglalása
- fedezetcsere
- ingatlan-végrehajtás
- zálogjoggal terhelt ingatlan foglalása

Az önkormányzati adóhatóság a vizsgált időszakban a tartozás behajtása érdekében kizárólag fizetési felhívást alkalmazott, valamint tájékoztatta az adóst arról, hogy a tartozás meg nem fizetése esetén milyen végrehajtási cselekmények foganatosíthatóak, továbbá, hogy végrehajtási költségátalány állapítható meg és annak összegéről.

A jegyző az adósoknak megküldött fizetési felszólításban a végrehajtási cselekmények felsorolásánál az utolsó pontban megjelölte, hogy amennyiben az adós a tűzött határidőig nem fizeti meg a tartozását, akkor annak behajtása érdekében az önkormányzati adóhatóság megkeresi a NAV-ot. Azonban az Avt. hivatkozott rendelkezései alapján erre nincs mód, tehát a jegyző tévesen tüntette fel ezt a végrehajtási cselekményt.

Az Avt. 105. § (1) a) pontja szerint a **behajtást kérő megkeresése alapján természetes személy esetében** a belföldi lakóhely, szokásos tartózkodási hely vagy szokásos fellelhetőségi helye, ennek hiányában utolsó ismert belföldi lakóhelye, egyéni vállalkozó esetében a székhelye szerint **illetékes önkormányzati adóhatóság jár el**. Ugyanezen szakasz (3) bekezdése alapján **az önkormányzati adóhatóságot megillető tartozások megkeresés** alapján történő végrehajtása esetén a végrehajtást az adózóra az általános illetékességi szabályok szerint **illetékes állami adó- és vámhatóság folytatja le**.

Az Avt. 106. § (1) szerint az **adók módjára behajtandó köztartozásnak** minősülő fizetési kötelezettséget megállapító, **nyilvántartó szerv**, illetve a tartozás jogosultja a fizetési határidő lejártát, illetve ha a behajtást kérőt jogszabály valamely eljárási cselekmény foganatosítására kötelezi, ennek eredménytelen megtételét követő 30 nap elteltével **megkeresi** a hatáskörrel rendelkező illetékes **önkormányzati adóhatóságot, vagy az állami adó- és vámhatóságot** által kialakított elektronikus úton a hatáskörrel rendelkező illetékes állami adó- és vámhatóságot a behajtás végett, **ha a tartozás összege eléri vagy meghaladja a 10 ezer forintot**. Törvény ennél alacsonyabb összegű értékhatárt is megállapíthat, de az nem lehet alacsonyabb 5 ezer forintnál.

Az Avt. 108. § szerint az adók módjára behajtandó köztartozásra az adóhatóság késedelmi pótlékot nem számít fel, azzal összefüggésben felszámolási eljárást nem kezdeményez, a folyamatban lévő csőd-, felszámolási, végelszámolási, kényszersztörlési, adósságrendezési, a szerkezetátalakítási és a reorganizációs eljárásban e kötelezettségeket hitelezői igényként nem jelenti be, a követeléseket ideiglenesen eredménytelen végrehajtással érintett tartozásként nem tartja nyilván, illetve a kötelezettséggel összefüggésben mögöttes felelősséget nem érvényesít.

Az Avt. 117. § (1) szerint **az állami adó- és vámhatóság** – az e §-ban rögzített eltérésekkel – az adók módjára behajtandó köztartozások behajtására irányadó szabályok szerint az **önkormányzati adóhatóság megkeresése alapján végrehajtja** az önkormányzati adóhatóság által nyilvántartott **helyi adóval, illetve gépjárműadóval összefüggő tartozásokat**.

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény (továbbiakban: Hatásköri törvény) 140. § (2) bekezdésének o) pontja szerint a jegyző adóügyi feladata és hatáskörébe tartozik, hogy megindítja az adóbehajtási eljárást a jogerősen megállapított és a késedelmi pótlék mentes fizetési határidőben nem teljesített adótartozásokra, illetőleg a **szabályszerűen behajtásra kimutatott más köztartozásokra**.

Az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (Avt.) 11. §-ában foglaltak szerint – 10.000.- Ft illeti meg az önkormányzati adóhatóságot, melyről az önkormányzati adóhatóság tájékoztatta az adósokat a vizsgált ügyiratok esetében.

Az E/2364/2024., E/2013/2024., E/2893/2023. és az E/8402/2023. iktatószámú ügyiratok esetében a fizetési felhívás hatására az adósok nem fizették meg a kiszabott összeget.

Az E/5228/2023. iktatószámú ügyirat esetében a 2023. június 6. napján kelt fizetési felszólításban foglalt 15 nap határidőnek eleget téve 2023. június 20. napján az adós a tartozását megfizette az önkormányzati adóhatóság részére.

Az Avt. 113. § (1) bekezdésének első fordulata szerint a végrehajtási eljárás keretében – ideértve az önkéntes teljesítést is – a tartozást a 12. §-a szerinti számlára kell megfizetni. Az adók módjára behajtott összeget az adóhatóság átutalja a behajtást kérő által megjelölt számlaszámra. Az E/5228/2023. iktatószámú ügyirat esetében 2024. szeptember 11. napján került átutalásra a behajtást kérő által megjelölt számlaszámra.

Az Avt. 18. § (1) bekezdésének a) pontja szerint végzéssel meg kell szüntetni a végrehajtási eljárást, ha az adós a tartozását maradéktalanul megfizette. Az E/5228/2023. iktatószámú ügyirat nem tartalmaz az Avt. szerinti megszüntetésről szóló végzést, annak ellenére, hogy a tartozás megfizetésre került.

Az Avt. 113. § (2) bekezdés szerint az adóhatóság a végrehajtás eredménytelensége esetén a behajtási eljárást megszünteti. Az eredménytelenség miatt megszüntetett végrehajtási eljárás alapjául szolgáló adók módjára behajtandó köztartozás behajtása az eljárás megszüntetésétől számított egy év elteltével ismételtlen kezdeményezhető. Ugyanezen szakasz (3) bekezdésének első fordulata szerint az adóhatóság a végrehajtás eredménytelenségéről és az eljárás megszüntetéséről a behajtást kérőt tájékoztatja.

A felügyeleti ellenőrzés során megállapításra került, hogy valamennyi vizsgált ügyirat esetében jogszabálysértő mulasztás történt, figyelemmel arra, hogy a jegyző nem tett eleget az Avt.-ben és Hatásköri törvényben foglaltaknak.

- **Felhívom a jegyzőt, hogy a jogszabálysértő gyakorlatot szüntesse meg és alkalmazza a megfelelő jogszabályi rendelkezéseket a végrehajtási eljárások során**

Határidő: a jelentés kézhezvételétől számított 30 nap

II. Az adó- és értékbizonyítványok kiállítása jogszerűségének ellenőrzése

A felügyeleti ellenőrzés során alkalmazott jogszabályok:

- az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény (a továbbiakban: Avt.),
- az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.),
- az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.),
- a hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény (Hetv.),
- az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: Eüsztv.),
- a hagyatéki eljárás egyes cselekményeiről szóló 29/2010. (XII. 31.) KIM rendelet,
- a postai szolgáltatások nyújtásának és a hivatalos iratokkal kapcsolatos postai szolgáltatás részletes szabályairól, valamint a postai szolgáltatók általános szerződési feltételeiről és a postai szolgáltatásból kizárt vagy feltételes szállítható küldeményekről szóló 335/2012. (XII. 4.) Korm. rendelet,
- a postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvény (továbbiakban: posta törvény),
- a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Pr.),
- a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.),
- az eljárási illetékek megfizetésének és a megfizetés ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 44/2004. (XII. 20.) PM rendelet,
- a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.).

Hagyatéki eljáráshoz kiállított adó - és értékbizonyítvány:

Vizsgált ügyiratok: E/7227/2023., E/8144/2023., E/8763/2023., E/1680/2024., E/2019/2024., E/320/2024., E/668/2024., E/6633/2023., E/4742/2023., E/6574/2023.

A Hetv. 2. § (1) bekezdése értelmében a hagyatéki eljárás egy polgári nemperes eljárás, amelyre - ha a Hetv. eltérően nem rendelkezik - a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) szabályait kell alkalmazni a polgári nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel. A hagyatéki eljárás a közjegyzői és az azt megelőző jegyzői szakaszból áll, melynek során a jegyző feladata a hagyaték leltározása. Mivel a hagyatéki leltár elkészítése is a polgári nemperes eljárásnak minősülő hagyatéki eljárás részét képezi, a hagyaték leltározása során az Ákr. szabályait csak akkor kell alkalmazni, ha a Hetv.

kifejezetten így rendelkezik. Az Ákr. alkalmazására vonatkozó rendelkezéseket a Hetv. 5. § (1) bekezdése és 22. § (3)-(4) bekezdése tartalmazza. Ugyanakkor az adó- és értékbizonyítvány kiállítása a hagyatéki eljárástól elkülönülő hatósági eljárásnak minősül, amely az Ákr. hatálya alá tartozik. Az adó- és értékbizonyítvány kiállítása - ha az nem adóügyben történik - nem tekinthető az Ákr. 8. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott adóigazgatási eljárásnak.

Az Ákr. 17. §-ában meghatározottak szerint a hatóság a hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból vizsgálja. Ha valamelyik hiányát észleli, és kétséget kizáróan megállapítható az ügyben illetékességgel rendelkező hatóság, az ügyet átteszi, ennek hiányában a kérelmet visszautasítja, vagy az eljárást megszünteti.

Az Ákr. 25. § (1) bekezdés b) pontja szerint a hatóság - legalább ötnapos határidő tűzésével - más szervet vagy személyt kereshet meg, ha az eljárás során szükséges adattal vagy irattal más rendelkezik.

A közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről szóló 335/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet 34. § (1) bekezdése alapján minden beérkezett küldeményt a beérkezés időpontjában, de legkésőbb az érkezést követő első munkanapon érkeztetni kell, továbbá a 44. § (1) bekezdése szerint az ügykezelőnek az iktatandó iratokat a beérkezés napján, de legkésőbb az azt követő munkanapon be kell iktatni.

Az Ákr. 95. § (1) bekezdése alapján az adó- és értékbizonyítvány hatósági bizonyítványnak minősül. Az Ákr. 62. §-a értelmében az adó- és értékbizonyítvány kiállítása során is tisztázni kell a tényállást, tehát amennyiben a rendelkezésre álló adatok alapján az ingatlan értéke nem állapítható meg, akkor bizonyítási eljárást kell lefolytatni. A tényállás tisztázása során az eljárásra vonatkozóan adatok beszerzése indokolt az ingatlan-nyilvántartásból, a személyi adat - és lakcímnnyilvántartásból, a NAV-tól az ingatlanok forgalmi értékadatainak szolgáltatási rendjéről és az adatszolgáltatás igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 33/2007. (XII. 23.) PM rendelet szerinti összehasonlító adatokról, ügyfél nyilatkozata.

A bizonyítási eljárás keretében különösen az Ákr. 68. § - 69. §-ai szerint helyszíni szemle megtartása szükséges, melynek kapcsán figyelembe kell venni azt, hogy az Itv. 101. §-a értelmében az adó- és értékbizonyítványt nyolc napon belül kell kiállítani, ezért az ügyintézési határidő betartása érdekében a helyszíni szemléről az Ákr. 26. § (1) bekezdése alapján a hatóság írásban, Eüsztv.-ben meghatározott elektronikus úton (a továbbiakban együtt: írásban), vagy személyesen, írásbelinek nem minősülő elektronikus úton (a továbbiakban együtt: szóban) értesíti az ügyfelet.

Az Ákr. 68. § (1) bekezdés szerint, ha a tényállás tisztázására ingatlan (a továbbiakban együtt: szemletárgy) megtekintése szükséges, a hatóság szemlét rendelhet el. A (2) bekezdés alapján a szemletárgy birtokosát és az (1) bekezdésben meghatározott személyt a szemléről előzetesen értesíteni kell. Tekintettel arra, hogy az eljárás célja olyan adó- és értékbizonyítvány kiállítása, amely pontosan tartalmazza a tárgyi ingatlan adatait, értékét, így elengedhetetlen a szemle megtartása, ezért a szemletárgy birtokosának távolléte akadályozza a szemle megtartását. A szabályszerű előzetes értesítés alapján jogszerűen fogatosított helyszíni szemlén, tekintettel arra, hogy azon az ügyfél vagy az eljárás más résztvevője (szemletárgy birtokosa) részt vesz - megfigyelve Ákr. 78. § (1) bekezdésének - mint a tényállás tisztázása érdekében lefolytatott eljárási cselekményről **jegyzőkönyvet kell készíteni**. A jegyzőkönyv tartalmazza készítésének helyét és idejét, az eljárási cselekményen részt vevő személyek azonosításához szükséges adatokat, nyilatkozataik lényegét, a cselekmény lefolytatása során a tényállás tisztázásával összefüggő ténymegállapításokat, valamint a jogokra és kötelezettségekre való figyelmeztetést. A jegyzőkönyvet a készítője és az eljárási cselekményen részt vevők az eljárási jogállás feltüntetésével minden oldalon aláírják.

- **Kérem a jegyzőt a fentiekben hivatkozott jogszabályi rendelkezések alkalmazására.**

Határidő: folyamatos

A szemléről való értesítés alakszerű végzés formájában történik. Az Ákr. 85. §-ben foglaltak szerint a végzést a hatóság közli azzal, akire nézve az rendelkezést tartalmaz, és akinek a jogát vagy jogos érdekét érinti. Amennyiben a jogszabály nem zárja ki, a döntést szóban is közölni lehet. A személyesen jelenlévő ügyféllel és a telefonon történő közlésről feljegyzést kell készíteni. A személyesen jelenlévő ügyfél esetében a feljegyzést alá is kell írni.

Az Ákr. fentiekben idézett jogszabályi rendelkezéseinek alkalmazása nem történt meg a vizsgálat alá vont ügyiratok tekintetében, azaz nem került sor helyszíni szemle jogszerű kitűzésére. Megállapítható, hogy helyszíni szemléről jegyzőkönyv két esetben (E/8763/2023. és E/668/2024.) készült.

Az E/6633/2023., E/4742/2023. és az E/6574/2023. iktatószámú ügyiratok esetében nem került sor helyszíni szemle jogszerű kitűzésére és jegyzőkönyv sem készült, azonban a kiállításra került adó – és értékbizonyítványok tartalmazznak olyan jellemzőket a tárgyi belterületi ingatlanok vonatkozásában, amelyek mind külső, mind pedig belső szemrevételezésre engednek következtetni, vagyis nem állapítható meg, hogyan jutott az önkormányzati adóhatóság tudomására.

Valamennyi külterületi ingatlan vonatkozásában kiállított adó- és értékbizonyítvány nem tartalmazza azokat a tényezőket, amelyeket az érték meghatározása során figyelembe vettek és az érték megállapítása során relevanciával bírnak, ilyen szempontok lehetnek az ingatlan közművesítettsége, burkolat, beművelése, kerítése, növényzet, stb., amelyeket az Itv. 101. §-a előír.

Amennyiben az eljárás tárgyát képező ingatlan forgalmi értékének megállapítása speciális szakértelmet igényel, úgy lehetőség van igazságügyi szakértő kirendelésére (pl.: összehasonlító adatok hiánya, az ingatlan valamely egyedi jellemzője okán) az Ákr. 71. §-a alapján.

Az Ákr. 95. § (1) bekezdése alapján az adó- és értékbizonyítvány hatósági bizonyítványnak minősül. A kiállított adó- és értékbizonyítványok nem tartalmazzák az Ákr. 81. § (1) bekezdése szerinti elemeket, a leltárfeltevő jegyző a Hetv. 26. § (1a) bekezdése szerint közli az öröklésben érdekelttel az adó – és értékbizonyítványban foglaltakat, amellyel szemben az Ákr.-ben foglaltak szerint fellebbezéssel élhetnek, tehát a jogorvoslat igénybevételeének lehetősége biztosításra kerül.

Valamennyi vizsgálat alá vont ügyirat esetében megállapítható, hogy a jegyző nem tett eleget a fenti rendelkezéseknek, tekintettel arra, hogy az adó – és értékbizonyítványok tartalmát csak részben közölte az öröklésben érdekelttel.

- **Kérem a jegyzőt a fentiekben hivatkozott jogszabályi rendelkezések alkalmazására.**

Határidő: folyamatos

A Hetv. 26. § (1a) bekezdésében foglaltak szerint a leltárba felvett ingatlan értékét az ingatlan fekvése szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője által az illetékről szóló törvény szerint kiállított adó- és értékbizonyítványban foglaltakkal egyezően kell feltüntetni a leltárban. A Hetv. 26. § 2020. év február hó 1. napjával hatályba lépett (1a) bekezdése alapján az adó- és értékbizonyítvány tartalmát közölni kell az öröklésben érdekelt személyekkel, akik az adó- és értékbizonyítványban foglaltakkal szemben az Ákr.-ben foglaltak szerint fellebbezéssel élhetnek. A Hetv. 6. § l) pontja állapítja meg azon személyek és szervezetek körét, akik (amelyek) a jogszabály erejénél fogva ügyfélnek minősülnek, azaz az öröklésben érdekeltet.

Az Igazságügyi Minisztérium Budapest, 2020. május 4. napján kelt, XX-CIKFO/181/4/2020. iktatási számú állásfoglalása szerint az adó- és értékbizonyítvány kiállítása nem minősül adóügyi eljárásnak, így sem az Art., sem az Air. szabályai nem terjednek ki arra, ezért az Ákr. 8. § (1) bekezdés c) pontja szerint nem minősülhet az Ákr. alól kivett eljárásnak. A Hetv. 26. § (1a) bekezdése szerint az adó- és értékbizonyítvány tartalmát a jegyző a hagyatéki leltár felvétele során közli az öröklésben érdekelttel, akik az adó- és értékbizonyítványban foglaltakkal szemben az Ákr.-ben foglaltak szerint fellebbezéssel élhetnek. A jegyző a hagyatéki leltárt csak a fellebbezési határidő lejártá után, ha pedig az adó- és értékbizonyítvány ellen fellebbezéssel éltek, akkor a fellebbezés elbírálása után küldi meg a közjegyzőnek. A Hetv. 69. § (1) bekezdése szerint a tárgyaláson a közjegyző először a hagyatéki leltárt ismerteti, szükség esetén azt kijavítja, kiegészíti vagy ennek érdekében intézkedik. A hagyatéki leltár tartalmával kapcsolatban a tárgyaláson megjelentek észrevételt tehetnek. Ugyanezen rendelkezést erősíti meg a hagyatéki eljárás egyes cselekményeiről szóló 29/2010. (XII. 31.) KIM rendelet. 3/B. § (1) bekezdésének b) pontja, amely szerint a közjegyző a leltár kiegészítése céljából a szükséges adatok beszerzésére a jegyzőt továbbra is megkeresheti. A fentiekből következik, hogy a hagyatéki leltárral szemben kizárólag észrevétel tehető, tehát fellebbezéssel csak az adó- és értékbizonyítvánnyal szemben élhetnek az öröklésben érdekeltet.

A fellebbezés benyújtását követően az adó- és értékbizonyítványt kiállító jegyzőnek az Ákr. 119. § (1) - (3) bekezdései szerint kell eljárnia és a másodfokú hatósági hatáskört a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 44. § (1) bekezdése értelmében a vármegyei kormányhivatal gyakorolja.

Az Ákr. 118. § (3) bekezdése értelmében a fellebbezést az adó- és értékbizonyítvány közlésétől számított 15 napon belül az azt kiállító jegyzőnél lehet benyújtani és a fellebbezésért az Itv. 29. § (2) bekezdésében szabályozott illetéket kell megfizetni. Az eljárási illetékek megfizetésének és a megfizetés ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 44/2004. (XII.20.) számú PM rendelet 1/A. §-ára tekintettel a fellebbezési eljárás illetékét a Magyar Államkincstár által vezetett Eljárási illetékbevételei számlára kell befizetni, amelynek száma: 10032000-01012107. Valamennyi vizsgálat alá vont ügyirat megfelel a fentebb foglalt előírásoknak.

Továbbá felhívom figyelmét az Itv. 2024. január 1. napjától hatályos módosítására, mely szerint az illetékbélyeg megszüntetésre került.

- **Kérem a jegyzőt a fentiekben hivatkozott jogszabályi rendelkezések alkalmazására.**

Határidő: folyamatos

A kézbesítésre vonatkozó jogszabályi előírások betartásra kerültek a vizsgálat alá vont ügyiratok esetében.

Más eljárásokhoz felhasználni kívánt adó- és értékbizonyítvány iránti kérelem és megkeresések:

Az alábbi vizsgált ügyiratszámú ügyekben a Békés Vármegyei Kormányhivatal Orosházi Járási Hivatalától, Békés Vármegyei Kormányhivatal Békési Járási Hivatalától, Békés Vármegyei Kormányhivatal Mezőkovácsházi Járási Hivatalától, önálló bírósági végrehajtótól, Nemzeti Adó- és Vámhivatal Békés Vármegyei Adó- és Vámigazgatóságától érkezett megkeresés adó- és értékbizonyítvány kiállítása iránt. Amennyiben a megkeresés teljesítése nem ütközik jogszabályba, abban az esetben szükséges vizsgálni a jegyzői eljárásban az ügyféli jogállást, a tényállást tisztázni kell, valamint a közlésre vonatkozó szabályokat be kell tartani.

A végrehajtási eljáráshoz kapcsolódó jegyzői eljárás:

Vizsgált ügyiratok: E/354/2023., E/8358/2023., E/5833/2023., E/6953/2023., E/6791/2023., E/440/2024., E/439/2024., E/1052/2024., E/741/2024., E/1440/2024.

Az Avt. 1. § (1) bekezdése szerint az állami adó- és vámhatóság, valamint az önkormányzati adóhatóság - ideértve azt az esetet is, amikor az állami adó- és vámhatóság a különleges gazdasági övezet tekintetében önkormányzati adóhatósági feladatkörében jár el - által (a továbbiakban együtt: adóhatóság) megállapított, nyilvántartott, törvényen vagy önkormányzati rendeleten alapuló fizetési kötelezettségek végrehajtása során az Avt. előírásait kell alkalmazni. Az Avt. 3. §-a szerint az Avt., Air. és az Art. eltérő rendelkezése hiányában az adóhatóság által foganatosított végrehajtási eljárásban – az Avt.-vel összhangban a Vht. szabályait kell alkalmazni, azzal, hogy a Vht. 9. § alkalmazásának nincs helye.

Az Avt. 4. § (1) bekezdés b) pontja szerint, ahol a Vht. végrehajtót említ, azon adóhatóságot kell érteni.

A Vht. 140. § (1) bekezdése szerint a végrehajtó az ingatlan értékesítése előtt a 6 hónapnál nem régebbi adó- és értékbizonyítványt is figyelembe véve vagy - bármelyik fél erre irányuló kérelmére - igazságügyi szakértő szakvéleménye alapján megállapítja az ingatlan becsértékét mind a beköltözhető, mind pedig a lakott állapotban történő értékesítés esetére. Az adó- és értékbizonyítványnak, illetve az igazságügyi szakértő szakvéleményének tartalmaznia kell azt, hogy az ingatlan a Vht.147. § (3) bekezdése szerint lakóingatlannak minősül-e. A Vht. 140. § (2) bekezdése szerint a végrehajtó az ingatlan becsértékét közli a felekkel és azokkal, akiknek az ingatlanra vonatkozóan az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett joguk van, valamint föld értékesítése esetében a Nemzeti Földalappal is.

Az E/354/2023., E/1440/2024. és az E/1052/2024. iktatószámú ügyiratok esetében a helyszíni szemle kitűzésre került, az E/354/2023. ikt.sz. ügyiratban megkeresés formájában, míg a vizsgált másik két ügyirat tekintetében végzéssel. A kézbesítés ténye egyik esetben sem állapítható meg. Az ügyiratokban

dokumentálásra került a helyszíni szemle. Az E/354/2023. ikt.sz. ügyiratban található irat nem felel meg az Ákr.-ben foglalt jegyzőkönyvre vonatkozó előírásoknak.

Az adó- és értékbizonyítványok nem tartalmazzák az Ákr. 81. § (1) bekezdése szerint elemeket és nem tartalmazzák az Itv. 101. §-ában meghatározott elemeket.

- **Kérem a jegyzőt a fentiekben hivatkozott jogszabályi rendelkezések alkalmazására.**

Határidő: folyamatos

A szociális igazgatási hatósági eljáráshoz kapcsolódó jegyzői eljárás:

Vizsgált ügyiratok: E/8888/2023., E/6888/2023., E/2070/2024., E/2234/2024., E/1856/2024.

A Pr. 1. § (1) bekezdés c) pontja szerint a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások megállapítása iránti kérelem tartalmazza többek között az igényelt szociális ellátás jogosultsági feltételeire vonatkozó adatokat, nyilatkozatokat. A Pr. 4. § (5) bekezdés szerint, a vagyoni helyzet vizsgálata során tett nyilatkozat (a továbbiakban: vagyonyilatkozat) tartalmazza a kérelmező vagy jogosult, továbbá a vele együtt élő közeli hozzátartozó ingatlanvagyonával, egyéb vagyontárgyai - különösen a gépjárműve - értékével, a pénzforgalmi szolgáltatónál fennálló fizetési számlán kezelt pénzösszeggel és a készpénzvagyonnal kapcsolatos nyilatkozatát. A Pr. 5. § (1) bekezdése a) pontja szerint, ha az ellátást megállapító szerv a vagyonyilatkozatban foglaltakat vitatja, akkor ingatlan esetén a Nemzeti Adó- és Vámhivatal ingatlan fekvése szerint illetékes vármegyei (fővárosi) adó- és vámigazgatósága vagy az ingatlan fekvése szerinti önkormányzati adóhatóság **megkeresésével** állapítja meg a forgalmi értékét.

Az Ákr. 95. § (1) bekezdése alapján a hatóság által kiadott igazolás, amely adat tanúsítására szolgál, hatósági bizonyítványnak minősül, tehát az adó- és értékbizonyítványok hatósági bizonyítványok.

Az Ákr. jogszabályi rendelkezéseinek alkalmazása megtörtént a vizsgálat alá vont E/2234/2024., E/1856/2024., E/2070/2024. és az E/8888/2023. ikt. sz. ügyiratok tekintetében, azaz sor került helyszíni szemle jogszerű kitűzésére, megállapítható, hogy sor került helyszíni szemle megtartására, a vizsgált ügyiratokban található helyszíni szemlérről készült jegyzőkönyv. Megállapítottuk továbbá, hogy az E/2234/2024. ikt. sz. ügyiratban nem található meg a helyszíni szemle kitűzéséről rendelkező végzés átvételét igazoló tértivevény.

A jegyzőkönyvek nem felelnek meg az Ákr. 78. §-ában előírt követelményeknek.

- **Kérem a jegyzőt a fentiekben hivatkozott jogszabályi rendelkezések alkalmazására.**

Határidő: folyamatos

A vizsgált ügyiratok estében az Eüsztv. rendelkezései betartásra kerültek.

- **Kérem a jegyzőt az adó – és értékbizonyítványok formai és tartalmi egységesítésére.**

Határidő: folyamatos

III. A kereskedelmi igazgatás körébe tartozó hatósági tevékenység jogszerűsége

A felügyeleti ellenőrzés során alkalmazott jogszabályok:

- a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló 2009. évi LXXVI. törvény (Szolgtv.),
- az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.),
- a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (Kertv.),
- az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (Eüsztv.),
- a kereskedelmi tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 210/2009. (IX. 29.) Korm. rendelet (Ker. rendelet),
- az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet.

Vizsgált ügyiratok: E/3060/2023., E/3184/2023., E/4563/2023., E/4602/2023., E/4720/2023., E/4727/2023., E/4774/2023., E/6253/2023., E/6635/2023., E/6758/2023., E/6891/2023., E/6985/2023., E/7152/2023., E/7159/2023., E/7304/2023., E/8400/2023., E/8646/2023., E/1011/2024., E/1476/2024., E/1477/2024., E/1683/2024., E/1948/2024., E/1992/2024., E/2038/2024., E/2048/2024., E/2052/2024., E/2055/2024., E/2056/2024., E/2058/2024., E/2059/2024.,

A vizsgált időszakban tizenkét alkalommal került sor kereskedelmi tevékenység bejelentésére, hat alkalommal kereskedelmi tevékenység megszüntetését jelentették be az ügyfelek, további három esetben pedig engedélyezési eljárás lefolytatására került sor. Kilenc ügyirat a kereskedelmi tevékenységek hatósági ellenőrzésével kapcsolatos jegyzőkönyveket tartalmazza.

A bejelentett kereskedelmi tevékenységek nyilvántartásba vétele az ügyfelek által benyújtott iratok alapján történt meg. A bejelentések adattartalma és a csatolt okiratok megfeleltek a Ker. rendelet 1. számú mellékletének A) pontjában szabályozott követelményeknek és a jegyző eleget tett a Ker. rendelet 6. § (2a) bekezdésében szabályozott értesítési kötelezettségének. A Szolgtv. 23. § (1) - (2) bekezdésében meghatározott igazolás az előírt nyolc napos határidőn belül nem minden ügyben került kiadásra, azaz a jegyző két ügyben túllépte az ügyintézési határidőt. (E/3060/2023. és E/4602/2023.)

Az üzletek működésének engedélyezésére irányuló eljárásokban (E/4774/2023., E/1011/2024., E/1683/2024.) a jegyző megkereste a hivatkozott 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. számú mellékletének 8. pontjában megjelölt szakhatóságokat, de a Ker. rendelet 7. § (5) bekezdésében meghatározott ügyfeleknek az Ákr. 43. § (3) bekezdése szerinti értesítése nem történt meg.

Az E/1683/2024. iktatószámú ügyben a jegyző háztartási tisztítószer és vegyi áru forgalmazására adott ki engedélyt, azonban az engedélyben üzlethelyiség nincs megjelölve és kereskedelmi formaként csak a csomagküldő kereskedelem van feltüntetve. Csomagküldő kereskedelmi tevékenység folytatásához azonban nem szükséges engedély, az bejelentés alapján is folytatható. Ugyanakkor a Ker. rendelet 7. § (2) bekezdése, illetve 3. számú mellékletének 2. és 8. pontja értelmében a veszélyes anyagok és keverékek, továbbá a fokozottan tűz- és robbanásveszélyes anyagok - amelyek körébe beletartozhatnak egyes háztartási tisztítószerek és vegyi áruk is - üzletköteles terméknek minősülnek, tehát csomagküldő kereskedelem keretében nem forgalmazhatók. Ebben az ügyben megállapítható a Ker. rendelet 2/A. § (2) bekezdésében meghatározott 25 nap ügyintézési határidő túllépése is, mert a kérelem 2024. március 4-én érkezett a jegyzőhöz, de az engedély április 23-án került kiadásra.

A jegyző az Eüsztv. 9. § (1) bekezdés a) pontjának aa) alpontjától eltérően nem elektronikus úton tartotta a kapcsolatot a gazdálkodó szervezetnek minősülő ügyfelekkel és nem tett eleget teljes körűen a Kertv. 6/G. §-ában szabályozott nyilvántartási kötelezettségnek, mivel az országos kereskedelmi nyilvántartásban (oknyir.kh.gov.hu) egyes bejelentett kereskedelmi tevékenységek (pl.: E/4563/2023., E/4602/2023., E/7159/2023.) nincsenek feltüntetve.

A vizsgált időszakban a jegyző eleget tett a Kertv. 9. §-ban szabályozott hatósági ellenőrzési kötelezettségének.

- **Kérem a jegyzőt arra, hogy aktualizálja a kereskedelmi tevékenységekről vezetett országos nyilvántartást.**

Határidő: a felügyeleti ellenőrzési jelentés közlésétől számított 30 napon belül

- **Kérem a jegyzőt arra, hogy a gazdálkodó szervezetnek minősülő ügyfelekkel elektronikus úton tartsa a kapcsolatot.**

Határidő: folyamatosan

- **Felhívom a jegyzőt arra, hogy engedélyezési eljárás lefolytatása esetén valamennyi ügyfelet vonja be az eljárásba.**

Határidő: folyamatosan.

- **Felhívom a jegyzőt az eljárás ügyintézési határidejének betartására.** (bejelentés esetén nyolc nap, engedélyezés esetén 25 nap)

Határidő: folyamatosan

- **Felhívom a jegyzőt arra, hogy az E/1683/2024. iktatószámú ügyben végezzen hatósági ellenőrzést és állapítsa meg, hogy az ügyfél forgalmaz-e üzletköteles termékeket, és ha igen, akkor rendelkezik-e ehhez megfelelő üzlethelyiséggel.**

Határidő: a felügyeleti ellenőrzési jelentés közlésétől számított 30 napon belül.

IV. Az ipari igazgatás körébe tartozó hatósági tevékenység jogszerűsége

A felügyeleti ellenőrzés során alkalmazott jogszabályok:

- a telepengedély, illetve a telep létesítésének bejelentése alapján gyakorolható egyes termelő és egyes szolgáltató tevékenységekről, valamint a telepengedélyezés rendjéről és a bejelentés szabályairól szóló 57/2013. (II. 27.) Korm. rendelet
- az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (Eüsztv.)

Az ellenőrzést végezte: dr. Csiszár Róbert hatósági szakügyintéző

Vizsgált ügyirat: 8682/2023.

A vizsgált időszakban egy alkalommal került sor új telep létesítésének a bejelentésére, a hivatkozott 57/2013. (II. 27.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó egyéb eljárás nem volt.

A bejelentett ipari tevékenység nyilvántartásba vétele az ügyfél által tett bejelentés alapján történt meg, a bejelentés megfelelt a hivatkozott 57/2013. (II. 27.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdésének a) pontjában és 3. számú mellékletében szabályozott feltételeknek. Az ügyiratban dokumentálva van az, hogy a végezni kívánt tevékenység megfelel a helyi építési szabályzat előírásainak, de a jegyző az Eüsztv. 9. § (1) bekezdés a) pontjának aa) alpontjától eltérően nem elektronikus úton tartotta a kapcsolatot a gazdálkodó szervezetnek minősülő ügyféllel.

A települési önkormányzat honlapján a telepekről vezetett nyilvántartás nincs közzétéve.

- **Kérem a jegyzőt arra, hogy a települési önkormányzat honapján tegye közzé a telepekről vezetett nyilvántartást.**

Határidő: a felügyeleti ellenőrzési jelentés közlésétől számított 30 napon belül

- **Kérem a jegyzőt arra, hogy a gazdálkodó szervezetnek minősülő ügyfelekkel elektronikus úton tartsa a kapcsolatot.**

Határidő: folyamatosan

Békéscsaba, időbélyegző szerint

Összeállította:

dr. Kovács Anita

hatósági szakügyintéző

Látta:

Látta:

Dr. Jelenka Gyöngyi

osztályvezető

Dr. Kása Róbert

főosztályvezető

Jóváhagyta:

Dr. Bódi Beáta

igazgató